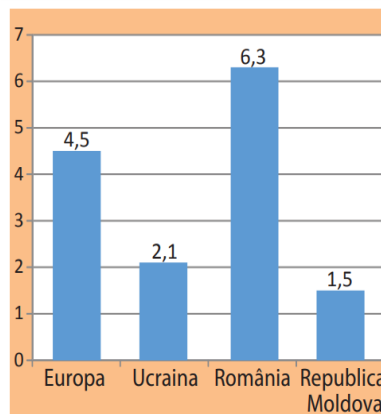

Resursele de apă

ale țării alcătuiesc în total 5 900 mil. m³ /an, dintre care 4 967 mil. m³ /an revin apelor de suprafață, iar cealaltă parte – apelor subterane potabile. Asigurarea cu apă dulce potabilă în ansamblu a populației Republicii Moldova, în raport cu media pentru Europa și țările vecine, este prezentată în figura 1. Republica Moldova dispune de un potențial semnificativ de apă potabilă, având însă un grad de asigurare mai redus comparativ cu valorile medii europene.

Fig.1 Asigurarea cu apă dulce (mii m³ /locuitor/an)

APELE DE SUPRAFAȚĂ

Apele curgătoare

Râurile. Caracteristici generale. Totalitatea râurilor de pe un anumit teritoriu formează rețeaua fluvială. Repartiția și configurația actuală a rețelei fluviale din țara noastră s-au conturat în perioada cuaternară și este de 16153 km. Mișcările tectonice cu caracter diferențiat au contribuit la modificarea configurației rețelei fluviale. Teritoriul țării noastre este traversat de circa 3 700 de râuri, care aparțin la trei bazine fluviale cele mai mari fiind Nistru și Prut.

Densitatea rețelei fluviale diferă în funcție de cantitatea anuală de precipitații, de specificul reliefului și al structurii geologice a teritoriului. Densitatea medie a rețelei fluviale este de 0,57 km/km². Valoarea ei scade de la nord-vest spre sud-est. O valoare mai mare este în Podișul Moldovei de Nord (circa 0,8 km/km²), iar cea mai mică se înregistrează în sudul Câmpiei Nistrului Inferior (0,2 km/km²). În Podișul Codrilor, pe măsura creșterii altitudinii, a gradului de fragmentare a reliefului și a cantității anuale de precipitații, se observă și o creștere a densității rețelei fluviale.

Apele stătătoare

- Lacurile naturale.** În prezent sunt 57 de lacuri naturale, cu o răspândire neuniformă pe teritoriul țării. Lacuri de luncă se întâlnesc în luncile Prutului (Beleu, Manta, Dracele, Foltane, Rotunda ș.a.) și ale Nistrului (Nistrul Vechi, Roșu (Crasnoe) ș.a.). Unele lacuri de luncă își modifică configurația, suprafața și adâncimea în funcție de regimul hidrologic al râurilor. Multe lacuri și bălți din luncile Nistrului și ale Prutului și din luncile unor râuri mai mici (Bâc, Botna, Răut) au fost desecate în a doua jumătate a secolului XX, ca urmare a îndiguirii zonelor inundabile, a rectificării albiilor ș.a. Lacurile de baraj natural. Lacuri de acest tip se întâlnesc în „Suta de Movile” din Câmpia Prutului de Mijloc (Bulhacul lui Stavăr, Bulhacul Valea Șipotului ș.a.) și în Podișul Codrilor. Ele au dimensiuni mici (de regulă, 2-3 hectare și mai puțin) și se alimentează din ape de ploaie, de la topirea zăpezilor și din ape subterane. Limanele fluviale. Printre acestea se află limanele dunărene din sudul Basarabiei, care au apă salmastră, datorită faptului că în trecutul nu prea îndepărtat (circa 5-6 mii ani în urmă) au avut legătură cu Marea Neagră. Republicii Moldova îi aparține doar sectorul de nord al lacului Cahul. Liman fluvial este și lacul Sălaș, de la vărsarea Bîcului în Nistru.
- Lacurile antropice (artificiale)** sunt construite în Moldova din timpuri vechi, pentru creșterea peștelui și instalarea morilor de apă. Lacurile antropice sunt realizate prin construirea unor baraje pe o albie de râu sau torent temporar de apă, fiind utilizate în diverse scopuri. Lacurile antropice de dimensiuni mai mari (de regulă, cu un volum de apă de 1 mil. m³ și mai mult), construite pe râuri, se numesc lacuri de acumulare, iar cele mai mici sunt numite iazuri, heleșteie etc. Construirea lacurilor antropice a luat amploare în secolul XX, contribuind astfel la creșterea rezervelor de ape dulci pentru necesitățile

crescând ale populației și economiei țării. În prezent se numără 126 de lacuri de acumulare și peste 3 mii de iazuri, formând o rețea deasă pe întreg teritoriul țării.

Apele subterane

Apele freatice sunt răspândite pe tot teritoriul țării. Caracteristicile lor sunt influențate, în primul rând, de factori naturali: compoziția chimică și mineralogică a rocilor, dinamica apelor. În același timp, unele caracteristici sunt influențate de activitatea umană, prin poluare.

Apele subterane de adâncime se găsesc în orizonturi acvifere situate între două straturi de roci impermeabile. În cazul în care apele sunt sub presiune se numesc arteziene. Se întâlnesc numeroase izvoare de apă potabilă, dintre care cele mai mari debite le au izvoarele de pe teritoriul satelor Jeloboc (raionul Orhei), Izvoare (raionul Florești), Cotova (raionul Drochia) ș.a. Cu apa izvorului Jeloboc, de exemplu, se alimentează o parte din populația orașului Orhei și locuitorii câtorva sate din împrejurimi.

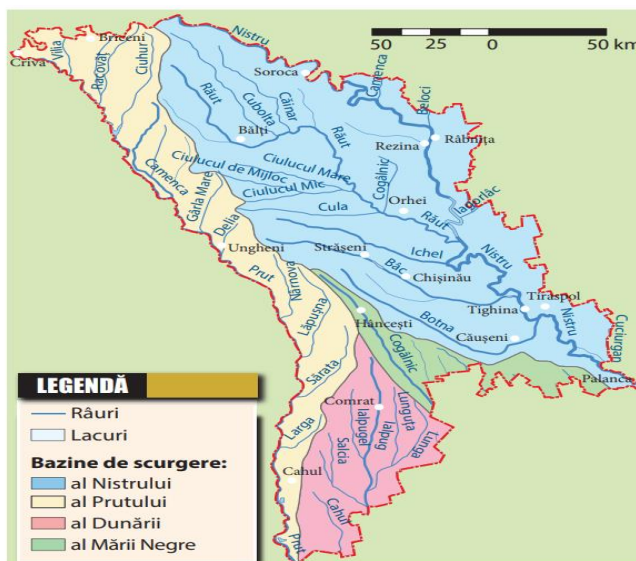
Republica Moldova dispune de o gamă largă de ape subterane minerale (cu un grad de mineralizare de 1–10 g/l). În prezent sunt exploatate 16 zăcăminte de ape minerale potabile.

Mai solicitate sunt cele de la Varnița (raionul Anenii Noi), Bălți, Gura Căinarului (raionul Florești), Chișinău, Camenca, Soroca ș.a. În regiunea sudică a țării apele subterane de adâncime au, de regulă, un grad înalt de mineralizare. **Apele minerale curative** sunt prezente în câteva regiuni ale țării. Ele au un grad de mineralizare ridicat și conțin hidrogen sulfurat, iod, brom și alte elemente chimice, în cantități mari. Apele curative din orașele Cahul, Camenca și satul Hârjauca (raionul Călărași) se folosesc în tratarea diferitor boli.

Apele termale se întâlnesc în lunca râului Prut și în nordul țării. Adâncimea lor variază între 100 și 1 000 m și mai mult, având temperaturi de 20–80 °C.

Anexa 2

Determină în baza hărții localizarea unui râu și a unui afluent al lui conform bazinelor de scurgere.

Anexa 3 Completează tabelul cu rolul apei râurilor pentru:

Natură	Societatea umană
Participă în circuitul apei în natură; reglează nivelul apei în afluenții râurilor; influențează clima locală; servesc ca mediu de viață pentru organismele vii etc	apă potabilă (după epurare), în industrie, pentru irigații, pescuit, recreație, producerea energiei electrice și transportul fluvial.

Anexa 4

Tipurile de lacuri	Clasificarea lor	Specificul/Exemple
1. Lacuri naturale	Lacuri de luncă	Rezultate din procesele de eroziune și de acumulare fluvială. Se întâlnesc în luncile Nistrului (Nistrul vechi, Roșu) și Prutului (Manta Dracele, Foltane, Rotunda).
	Lacurile de baraj	Formate în depresiunile rezultate din alunecările de teren. Se întâlnesc în câmpia Prutului (Baltagul lui Stavăr).
	Limanele fluviale	Formate prin bararea gurilor de vărsare ale unor râuri mai mici de râul colector ori de delta acestui. Din limanele dunărene (Sectorul de nord al lacului Cahul).
2. Lacuri artificiale	Lacuri de Acumulare	Lacurile cu un volum de apă de 1 mil. m ³ și mai mult), construite pe râuri.
	lazuri, heleșteie	Cele mai mici lacuri.

Figura 1. Lacul de acumulare Dubăsari

Figura 2. Lacul natural Belev din lunca Prutului

Figura 3. Lacul Liman fluvial Sălaș pe râul Bâc

Figura 4. Lacul artificial (iaz)

Anexa nr.5

Apele subterane, ca și cele de suprafață, au un rol important atât în natură, cât și în activitatea umană. Pe teritoriul țării apele subterane sunt concentrate în diverse roci ale cuverturii sedimentare și ale fundamentului cristalin, fiind prezente în circa 15 orizonturi acvifere.

Apele subterane se divid după diverse criterii:

conform poziției în scoarța terestră, dinamica și modul de alimentare – ape freatice și ape de adâncime;

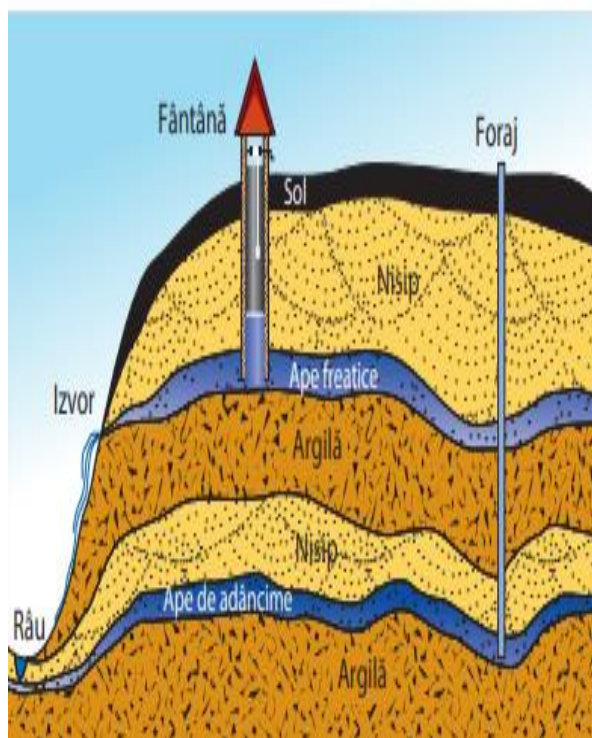
potrivit gradului de mineralizare – ape minerale (cu un conținut de săruri mai mare de 0,5 g/l) și dulci (cu un conținut de săruri mai mic de 0,5 g/l);

după scopul utilizării – ape potabile (întrebunțate în alimentare de către om), curative (folosite la tratamentul unor boli) și industriale (aplicate în scopuri tehnice);

în funcție de temperatură – ape termale (cu o temperatură de peste 20 oC) și reci (cu o temperatură mai mică de 20 oC)

Anexa 6

Figura 1

Importanța pentru natură	Importanța pentru societatea umană
Resurse de suprafață	
Participă în circuitul apei în natură și în procesul de fotosinteză; reglează nivelul apei în râuri; influențează clima locală; servesc ca mediu de viață	Asigură omul cu apă dulce; utilizează pentru irigații, pescuit și piscicultură, adăpatul animalelor, recreație; pentru producerea energiei electrice la

pentru organisme vii; contribuie la formarea mlaștinilor; contribuie la diminuarea viiturilor pe râuri și a proceselor erozionale; reglează nivelul apelor subterane; contribuie la formarea solului etc.	hidrocentrale; industrie; sporturi (pescuitul sportiv) etc.
Resurse subterane	
Se concentrează în diferite roci ale cuverturii sedimentare și ale fundamentului cristalin, fiind prezente în orizonturi acvifere.	Asigură omul cu apă potabilă, industrie, alimentație.